

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII Ч. 121. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, п'ятниця, 23-го червня 1944.

No. 121. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, June 23, 1944.

VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕrgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕrgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

РЕПУБЛІКАНЦІ УКЛАДАЮТЬ ЗАСАДИ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ

ШКАГО. — Підкомітет краєвої конвенції Республіканської Партії приступив до праці над уложенням передвиборчої платформи. Найбільша увага делегатів звернена на параграф про заграничну політику партії. Найсильнішу підтримку мають точки про заграничну політику, прийняті на конференції на острові Макінак. Там сказано між іншим, що Республіканська Партія підтримує „післявоєнну організацію для співпраці суверенних держав“.

Зате виринули теж і спірні засади. Так напр. Краєва Рада для Запобіження Війні зажадала встановлення в республіканську платформу домагання заключити з ворогом мир на підставі переговорів, а кілька жіночих організацій зажадали цілком протилежної засади, тобто мира на підставі цілковитої здачі ворога. Тому, що з різних сторін краю поприїздили делегати для підтримки протилежних ідей, підкомісія платформи матиме важке завдання погодити розбіжні думки в платформі.

МОРГЕНТАВ БОЙТЬСЯ ПІДСТУПНОЇ ЗДАЧІ

НЬО ЙОРК. — При нагоді хвилевого перехрещення ньюйорської П'ятої есені на „Евено Аліантів“ упродовж кампанії за П'яту Позичку виголосив промову секретар скарбу з Вашингтону Генрі Моргентав. Він висловився, що Німеччина схоче затримати свою воєнну машину після війни, щоб за який десяток літ могла наново підняти війну на завоювання світу. Тому навіть, як Німеччина заявить свою безумовну здачу, треба вважати, щоб з нашого боку була така перемога, яка „раз на все запобіглаб маревови пангерманізму“.

Крім Моргентава промовляли при цій нагоді: представник советської амбасаді; китайський амбасадор; британський амбасадор і посадики „Лібералів“. Свідомо, що „Лібералів“ Нью-Йорку продано до країв П'ятої Позички на \$114,862,605, а в цілому краю на \$1,081,000,000.

НІГЕР ГЕНЕРАЛ ПРОТИ ДВОІСТОСТИ В АМЕРИЦІ

БОФАЛО (Нью Йорк). — Єдиний генерал чорної раси в Америці, Бенджамин О. Дейвис проголосив заклики за покінчення двоїстості в американізмі, коли промовляв на обіді за кампанію продажу бондів. „Я хочу дожити тої хвилини, коли в Америці не буде „Італьо-Американців“, „Франко-Американців“, „Афро-Американців“, „Нігро-Американців“, але прийдемо до пізнання, що людину треба оцінювати за її заслуги для цього краю“ — казав ген. Дейвис.

ДИВУЄТЬСЯ, ЧОМУ НІМЦІ ДОПУСТИЛИ ДО ІНВАЗІЇ

ВАШІНГТОН. — Адмірал Ернст Дж. Кінг, перший, що повернувся з інспекції американської інвазії на Європу, висловив у своїм звіті замітку, що „для кожного є загадкою“ чому німці не пробували перешкодити інвазії ні з повітря ні з моря. Тепер, на погляд Кінга, вже минула для німців нагода стримати інвазію Аліантів. Кінг виявив теж, що ціллі його конференції з британцями було пригноблення військових операцій на Середземному морю до поступу інвазії на Францію.

СЕНАТ ПРИНЯВ БУДЖЕТ ДЛЯ АРМІЇ

ВАШІНГТОН. — При поіменним голосуванню сенат прийняв домагання воєнного департаменту, щоб призначити для армії \$49,107,735,795 на видатки на рік від 1. липня 1944. Однак у проєктованім бюджеті є зараховані й гроші, які заощадила армія з бюджету за минулий рік у висоті \$33,672,971,000. Видатки заощаджено в той спосіб, що деяких проєктів не виповнено цілковито, а на деяких проєктах видатки були менші, ніж були передбачені.

1,000 НОВИХ ВАГОНІВ ДЛЯ ПЕРЕВОЗУ НАФТИ

ВАШІНГТОН. — Бюро Оборонного Транспорту виявило, що в біжучому році буде збудованих 1,000 нових тенків для вжитку залізниць при транспорті нафти та газоліни, бо цього вимагає воєнне положення. З проєктованих 1,000 вагонів у виді тенків лише 400 буде з цілком нового матеріалу, а 600 буде перероблених з теперішних тенків. Коли транспортна система буде налажена, тоді буде менше перепон в доставі олію на топливо у східних стеях.

ПЛЯНУЮТЬ ДВА РОКИ НА ПРОДАЖ НАДВИШКИ МАТЕРІАЛІВ

ВАШІНГТОН. — Спеціальна комісія назначена Адміністратором Чужинної Економії Ліом Кравлієм виготовила звіт з дорученням, щоб призначити два роки після війни на випродаж заграницею американських неужитих матеріалів. Короткий час призначено тому, що матеріали не псуються і тому не треба буде видатків на їх переховання.

Секретар Форестел розвиває програму миру

ПРИНСТОН (Нью Джерзі). — На закінченню шкільного року університету Принстон виголосив промову секретар маринарки Джеймс Форестел. Він широко розвинув програму світового миру, перейшовши коротко історію теперішньої війни на те, щоб вказати, як ділають сили демократії. Програма миру, предст. власна ним, обіймає 7 точок. Вони такі:

1. Мусить бути сильно збережена засада економії. Отже треба дати кожному працю з такою платнею, щоб забезпечувала життя для нашого населення із 135,000,000. Населення мусить мати довіря в свої сили, підприємці мусять бути певні, що їх підприємства будуть втримані для добра краю. Уряд мусить сповинити свій обов'язок у переходовому часі. Деякі підприємства мусять через якийсь час остатися під контролею уряду, заки не будуть налажені нормальні відносини.
2. Мусимо зрозуміти, що наша держава є одною із трьох якорів у втриманню тривалого стану в світі. Отже треба жити в згоді з сусідами.
3. Чи нам це подобається, чи ні, мусимо знати, що війна є заразою. Тому, як хто нападе на Францію, Китай чи Польщу, мусимо напасть відбити так, як би це був напад на нас.
4. Гарантія миру може прийти лише через якусь світову кооперацію держав. Але ця гарантія не прийде через ніч, а треба до неї доходити поступово, покладаючи одну цеголку до другої. Отже буде це питання не поспіху, а певности. Структура мусить бути гнучка, щоб прищорвитися до різних обставин.
5. Вчасі, коли буде будуватися всесвітню організацію миру, треба зберегти збройну силу в Америці і серед наших Аліантів. Бо справедливо сказав південно-африканський прем'єр Смутс: „Мир без сили є лише мрією“. Наш край не сміє ослаблювати своєї збройної сили вчасі, коли інші держави зброяться.
6. Треба подбати за підготовку більшого числа людей для служби в прилюдному житті. Завданням їх буде не „робити політику“, а вміти погоджувати факти, на яких опирається політика.
7. Треба подбати, щоб наукові інституції, як університети та інші школи для пропагування знання й мистецтва мали належне місце в розвитку краю, тому виховання треба прищорвити відповідно до вимог технічних, а не забувати на вироблення характеру шкільної молоді.

Фінляндія приспішує мирову акцію

СТОКГОЛЬМ. — Станувши перед мілітарною катастрофою, фінські політичні провідники пробують тепер відвернути урядову кризу негайним навязанням мирових переговорів з Росією. Бюро Ройтера подає, що мирний кабінет уже створено ще в середу вночі.

Фінці однак побоюються німецької протинакції. Вони знають, що німецька пропаганда розмалювала Фінляндію як найважливішого союзника Німеччини, і тепер Гітлер певно не зможе дозволити, аби Фінляндія спокійно вийшла з війни. Тимчасом фінці кажуть: „Наша позиція така зла, що ми мусимо чим скорше добитися мира з Росією“.

Німецька протинакція проти фінських мирових заходів може проявитися так, що Німеччина захопить столицю Фінляндії парашутовими військами. Можливо теж, що наші створять на півночі Фінляндії „патріотичний“ властиво кулковий, фінський уряд, котрий назве мировий фінський кабінет зрадниками.

Москва далі доносить, що Фінляндія не зробила ще ніяких мирових заходів.

АЛІАНТСЬКЕ ПРИЗНАННЯ ДЛЯ ФРАНЦУЗЬКОГО ПІДПІЛЛЯ

ЛОНДОН. — Головна Кватіра Аліантських Експедиційних Сил висказується з великим признанням про допомогу, яку аліантським інвазійним військам у Франції давали французькі патріоти з підпілля. Допомога прибирала звичайно форму саботажу поза німецькими лініями.

БУВШИЙ НЬОЙОРСЬКИЙ ВІЦЕГУБЕРНАТОР КОМІШЕНЕРОМ МИРУ

РИМ. — Полковник Чарлз Полеті, бувший лютенант-губернатор стейту Нью Йорку, прибув сюди, щоб перебрати обов'язки Комішенера Римської Округи.

Італійці протестували проти того, щоб Джілі, італійський співак, відомий з виступів у Метрополітен Опері в Нью Йорку, співав на концерті для британських офіцерів; закидують йому, що він при кожній нагоді за останніх 9 місяців співав для німців. Аліантський військовий командант Риму, перед котрим з'явилася з протестом делегація італійських музикантів, заявив, що Джілія запрошено через помилку, котра зараз буде направлена. Джілія запрошено не співати.

ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ КОРОЛЕМ ПЕТРОМ І ТІТОМ

РИМ. — Югославський король Петро й його прем'єр Субасіч приїхали сюди на конференцію з генералом Александром, начальним командантом аліантських військ в Італії. Субасіч шойно мав розмову з маршалом Тітом, провідником югославських партизанів, в справі об'єднання югославських партій.

Партизанські війська Тіта перерізали залізничну лінію з Загребу до Білгороду в 267 місцях.

„СУПЕРФОРТЕЦЯ“.—Так виглядає ця „суперфортеця“, що її недавно американці пустили на операції проти японців. Її крила розтягаються на 141,2 стій, вона має від носа до кінця хвоста 98 стій, може розвинути швидкість 300 миль на годину та піднятися понад 30,000 стій понад землю.

ЗАВЗЯТІ БОЇ ЗА ЗАНЯТТЯ ШЕРБУРГА

НАЙВИЩА КОМАНТА ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американська піхота напружує всі сили, аби пробитися чимскорше крізь колючі дроти, гнізда скорострільів і моздрів, що становлять внутрішні заборони Шербурга та відкрити для Аліантів цей порт для довозу війська й воєнних матеріалів.

Американці вже проломалися через розмірно слабій оборони на полудні міста. Як говорило вороже донесення, вони теж дали облозі Шербурга ультимат здатися до означеного речення; цей вістки однак Аліанти не potwierдили. Не potwierджено теж німецьких заподань, що аліантські кораблі бомбардують місто з моря.

Генерал Айзенговер видав заклики до французьких докових і залізничних робітників в порті остатися при роботі і всіми силами зберігати інсталяції для вжитку Аліантів по визволенню Шербурга з німецької окупації.

НИЗЬКИЙ СТАН ВОЄННОЇ МОРАЛІ СЕРЕД ГІТЛЕРОВИХ ВІЙСЬК У ШЕРБУРГУ

У Шербургу осталося тепер з колишнього цивільного населення, що начисляло 38,000 душ, усього 6,000. Вояків там є може 40,000. Між ними є багато слов'ян, голівно поляків і росіян. Німці втягнули їх до війська, виславши їх наперед з рідного краю й поставивши на важкі роботи з малим пайком. Потім їм обіцяли кращу їду й ліпшу заплату, як вони вступлять до війська. Серед цих вояків і навіть серед німців воєнні настрої досить слабкі. Взяті в полон німці висказують почування, що головна команда їх лишила на божу ласку.

НАЙШЛИ ВЖЕ БАЗИ ДЛЯ „РОБОТІВ-БОМБЕРІВ“

ЛОНДОН. — Принаймні дві платформи для спущання „роботів-бомберів“ найшли аліантські війська на Шербурзькій півострові. Аліантські технічні експерти стали негайно їх досліджувати, сподіваючися відкрити важні дані для плянування протимір проти тих „роботів“.

Рівночасно американські й британські літаки бомбардували днем і нічю округу Па-де-Кале, де за всяким догадом знаходиться центр підмоств для висилки „роботів-бомберів“ до Англії.

Англійські гарматчики й летуни вже досягають певної вправи в розбиванню цієї „секретної зброї Гітлера“.

2,200 ЛІТАКІВ-БЕ ПО БЕРЛІНІ

ЛОНДОН. — Берлін заатакувала величезна американська гармада літаків, зложена з принаймні 2,200 літаків. Вони розбили залізничні двірці й фабрики літаків. Їх перелет понад Берлін тривав цілої пів години. Скинули на німецьку столицю 2,000 тонн вибухових матеріалів. Стрінулися з дуже неправильним опором. Збили 20 ворожих літаків у повітря; 43 з наших літаків не вернулося.

З Москви доносять про цей рейд, що частина цих американських літаків по бомбардуванню Берліна не верталася на свої бази в Британії, але полетіла далі й осіла на базі в советському союзі. Московське донесення називає це першим осідом літаків з Британії в західній Росії. Досі на советські бази осідали тільки літаки з Італії.

НОВА СОВЕТСЬКА ОФЕНЗИВА ПРОТИ ФІНЛЯНДІЇ

ЛОНДОН. — Червона армія почала нову офензиву проти Фінляндії на північ і на південний захід від озера Онеги. Офензива розтягається на 223 милі й наміряється очистити з ворога залізницю з Ленінграду до Мурманська. Рівночасно на старій лінії піхота й повзи генерала Говорова женуть далі фінів, що по заняттю росіянами Віборга відступають на північний захід.

Фінці, що повали в російський полон, говорили кореспондентам, що вістка про зрвання мирових переговорів між Фінляндією й Росією здемобалізувала фінське військо. Демобалізації довершила аліантська інвазія Європи, бо тепер фінці зрозуміли, що Німеччина, союзниця Фінляндії, мусить війну програти. Вояки не вірили в писання фінських газет, що Фінляндія відкинула російські мирові пропозиції, як загострі. Фінський уряд вів завзяту пропаганду серед фінських вояків, що росіяни знущайються над бранцями, і це якийсь час відстрашувало фінців від здачі.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ З КОРАБЛІВ АТАКУЮТЬ ВОРОЖУ ФЛОТУ НА ПАЦИФІКУ

ПЕРЛ ГАРБОР. — Десь коло середини західного Пацифіку американські літаки, підвезені літаковозами, заатакували японську флоту. За заподанням адмірала Нимица, команданта американської флоту на Пацифіку, атака відбулася десь між Сайпаном і Филиппінами в понеділок.

У ворожій флоті були літаковози й боєві кораблі. Офіційно не подано ближчих даних про вислід бою.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

2,500 ЧЛЕНІВ

З кінцем травня цього року було в Українськiм Народнiм Союзi 43,093 членiв. Є це поважне число, яке свiдчить, з одного боку, про надзвичайну притягуючу силу нашої організації, а з другого боку, про пильну працю її урядників і членiв для перемiни цієї притягуючої сили на реальний добуток у формi нових членiв для неї. Треба признати, що з досягненням цього числа наша організація добилася зовсiм поважного числа членiв, який мусить радувати її неповняти гордістю серця її старших членiв.

Рiвночасно це число членiв Українського Народного Союзу заставляє нас подумати про те, як ще більшою гордістю і радістю наповнилибся наші серця, якби ми могли закiнчити цей ювілейний рік поважним округлим числом, якби ми так наприклад досягнули ще до кiнця цього року числа принаймiнь 45,000 членiв в Українськiм Народнiм Союзi.

Сума ця незанадто висока. Завдання зовсiм неможливе. Воно зовсiм у межах можливостi. Щоби добитися цього, треба тільки приєднати організації стiльки нових членiв, щоби по нормальнiм у таких організаціях випадi певного числа внаслідок смертей, і відступлення, в організації все таки осталося 45,000. Якби так до кiнця року приєднати пiвтора тисяч членiв, то вже при кiнці року при нормальнiм убутку від смертей і інших причин останеться тільки, що організація буде мати 45,000 членiв.

Пiвтора тисяч членiв це в тяжкi організаційні часи, наприклад, вчас безробіття, не так легко добути. Та не такiй час тепер. Люди роботи мають, і в кожного просто є гроші, потрібні для заплатавання забезпечення. І до того це ювілейний рік, час надзвичайного організаційного оживлення по всiх просто відділах організації. В такий час добути за пiв року з верхом пiвтора тисяч нових членiв для організації такої величини це зовсiм не важке завдання.

Очевидна річ, коли говориться, що це легке завдання, тiб з цього не виходить, що його можна досягнути без нашої праці. Якби ми переконали себе, що це легко, а потiм заложили руки й пустили паліт млинка, то певно що ми й цього, не важкого діла, не довершимо. Під легким завданням ми розуміємо завдання, яке ми легко довершимо, як ми візьмемося справді ширі до роботи. Себто як до неї візьметься кожний відділ організації. Як кожний відділ подумає, як йому довершити квоти, наложеної на нього, а якщо він її уже виконав, то як і де йому приєднати для себе ще дальших нових членiв. Як за справу буде думати кожний відділовий уряд, як про неї буде думати в відділі кожний член і членка. Як ми це зробимо, як ми всі візьмемося спiльними силами до організації нових членiв, то ми справді без труду довершимо 45,000 в Українськiм Народнiм Союзi ще задалегіть до кiнця його Золотого Ювілею.

Пізнаймо справжню душу визволюваних

Хто бував на війні учасником, або хоч приглядався до того, як на якiсь землі одні чужі вояки відходять, а інші входять, той добре знає, як поводитись в таких обставинах місцеве населення. Зокрема як воно знає, що за тими вояками, що вступають, криються нові чужинські зазіхання на його землю, чи як припускає, що за ними визволенням криється нове поневолення, новий визиск, нова грабiж краю. Річ ясна, що тоді ніякої радості нема, а є тільки страх. Є тільки сумні розважування, чи нові пришедці не будуть гіршими від попередніх. Така є дійсність. Але в пропаганді того, що займає такі землі, звичайно виглядає так, що населення радісно вітає „визволювальників“, обкидає їх квітами, обнімає з радості, цілує, приймає, вітає і т. п.

Американські війська, які ввійшли до Італії, а тепер до Франції, є понад усякий сумнів справжніми визволювачами. Щодо того нема і не може бути найменшого сумніву. Так думав про це американський уряд, коли вислав американців проливати кров в Європі. І до нічого іншого не допустив би теж і американський нарід. А коли іде про той останній, то можна отверто й ширі сказати, що він навіть у гаді не має, щоб дістав назад щось і з своїх величезних матеріальних вкладів, звязаних з війною в Європі, бо про кровні жертви, то й не говорити, бо вони навіки пропали.

Проте те не тяжко знати теж і тим усім країям і народам, що їх визволяємо в Європі спід нацистського ярма. Значить, що було б цілком зрозумілим, природним і заслуженим, колиб, наприклад, у Франції витали американських та британських вояків з можливо найбільшим ентузіазмом, з глибокою і ширшою радістю та вдячністю, бо на те ті вояки дійсно заслужили. Та американські кореспонденти звертають увагу, що воно так не є, як того можна було сподіватись. Очевидно, що населення не відноситься там до наших вояків ворожо. Того нема. Воно тут і там дає навіть вираз своїм ширим, радісним почуванням. Але проте все те не є таки так, як повинно бути, бо завважається якусь здержаність, а то, як деякі пишуть і апатію.

Якби ми не були демократичним краєм і не мали свободи слова, то річ ясна, що ніякий воєнний кореспондент не відваживсяб про такі речі на

вiть згадувати, а вихвалював би все на всі застави, як це робить у подібних випадках преса тоталітарних краiв. Диктатури і тоталітаризми знають тут тільки один спiсiб писання. А саме, як то населення прямо вмиляє з радості, що його диктатори визволяють, та що воно матиме тепер щастя бути під ними. Та з нами так є, що ми не маємо ніяких лихих замiрiв і не хочемо, щоб хтось був „під“ нами. Ні не силуємо, нікого на ніякі „федерації“ з нами. Ми заікавлені тільки справою визволення гнетених і знищенням грубої агресорської сили. І саме тому можемо кожному сміло глядіти в очі й писати правду. Тому і пишемо отверто й про такі речі, про які отсе згадуємо, себто про те, як і хто вітає наше визволення. Пишемо про це й застановляємось, чому саме так є. А дехто з нас, як от відомо журналістка Ен О'Гер МекКормик, дає навіть і незле вияснення на ті речі, коли підкресляє, що чогож іншого можна надіятись від заляканого, пониженого, прибитого й голодного населення, як не того, щоб воно з підозрінням гляділо на те, що довірки нього діється. І гляділо на це так довго, поки наглядно не виявиться що нова зміна несе справжнє вільне і нове життя, а не новий гніт, не нове підданство. І це дійсна правда. Так є з кожним народом, що заставлений бути під різними чужими владами, та що натерпівся через ті влади. Демократії можуть про це отверто писати, бо певні, що сентимент визволюваних ними народiв дуже скоро зміниться теж і там, де ще хвилює є апатія, бо демократії пішли до війни визволяти і наставляти новий порядок.

Визволенням, бо воно дає можливість, а як хто в це сумнівається, то скоро змінить свою думку, як стрітється з дійсністю. Та диктатури тої віри не мають, бо не мають, таких чистих замiрiв як демократії. Тому вони навіть не пробувають увійти в душу народiв тих краiв, що їх займають, бо знають, що ті душі є і будуть проти них. Тому і самі за ті народи відповідають. І тому завжди описують, як їх усюди з усміхами і квітами витаноють. Та правдивий і гуманний підхід є такий, якого держаться американські журналісти, що шукають за правдою і вглядіють глибоко в душу народiв. Ось тим вони видивляють правду і номагають перемозити правду.

Проф. Микола Чубатий.

Погляди істориків на характер Переяславської умови (1654).

Як прийшло до Переяславської Умови України з Московщиною?

Від коли то недоля звязала Україну з Московщиною? Яким способом український нарід дістався під московське панування?

Ось ці речі є відомі пересічно освіченому українцеві. По упадку самостійности старої української держави, зглядно поділений вже тоді українських земель князівств, український нарід дістався в склад федеративної литовської держави. Колиж ця Литва стисла полуднією з Польщею, українці дісталися під панування Польщі.

Панування Польщі над Україною впродовж кількох соток літ належало до найтяжчих переживань українського народу; тому українці бунтувалися раз-по-раз проти польського панування. Такі революційні рухи кінчилися звичайно катастрофою, бо Польща у давнину була сильною державою. Аж революційний звизг Богдана Хмельницького (1648) повалив польське панування над східною Україною. Польська армія була розбита, шляхта з України прогнана. На руїнах польського володіння над Дніпром повстала самостійна українська держава під кришкою рукою гетьмана козацького — Богдана Хмельницького.

Самостійна українська держава, створена Б. Хмельницьким, все таки не була утримана. Польща не зрезигнувала з утрачених просторів східної України та раз-у-раз призибувала нові сили, стгала наймлене військо з Чехії, Німеччини та ще звідки, щоб повалити твір Богдана, Гетьмана - Визволяльника України, вичерпана довголітною війною, шукала

і не поспішила. Боли цього часу Україна з Молдавією, себто зі східною частиною Румунії. В тій цілі все було підготоване до подруга гетьманіча Тиміша Хмельниченка з дочкою молдавського господаря Лунуля. Воно мало утримувати українсько-молдавський союзу з пануючою династією Хмельницького. Плян цей був добре подуманий. Сама Молдавія скріпляла Україну своїми засобами, але ще більше, ніж власними силами, нова союзна держава була скріплена опікою Туреччини, бо Молдавія була під турецьким протекторатом. Піддаватися прямо під опіку Туреччини, „невірний бісурмець“, Хмельницький не міг, бо

опіня українського народу була проти турецького протекторату над Україною. Тиміш Хмельниченко виправився з воєнною виправою на Молдавію в поміч своєму майбутньому тестеві і там трагічно згинув. Молдавські пліани Хмельницького розвіялися; Україні погрозувала нова польська інівазія та знищення діла Хмельницького.

Треба було шукати помічі від когось проти Польщі; тому очі свої звернув Хмельницький на Московщину. Московщина в опіні тогочасних освічених українців не була популярна. Тодішні освічені кола дивилися на Московщину як на необтесану варварську країну, до того країну царського деспотизму. Тому проти українсько-московської спілки була в першу чергу більшість світської інтелігенції, козацькі старшини.

Проти того пліану було також мало не все духовенство православної церкви, з митрополитом Сильвестром Косовим у провіді, що стояв у дуже ярткій опозиції проти московських пліанів Хмельницького.

За Московщиною була тільки невелика групка духовних москвофілів, з протоієреєм Мужиловським у провіді, та неосвічена маса, що виділа у московським царі „єдиновірного царя православного, восточного“, тому тягнула за українсько-московською спілкою. Сам Хмельницький теж мав великі застереження щодо московської зверхности, однак обставини воєнні, а саме загроза втратити всі здобутки революції, преневолили його в січні 1654 року на Козацькій Раді в Переяславі прийняти зверхність Московщини над Україною. Це був початок того, що мститься на долі українського народу по нинішній день.

Цар-Самодержець нікому не присягає...

Перший конфлікт між українцями та москвинами виринув таки на самій раді в Переяславі. Коли представники царя та гетьман України увійшли до церкви, щоб заприсягнути українсько-московську спілку, царський посол Бутурлін відмовився присягнути в імені царя, що будуть збережені всі державні права України та привілеї козацького стану. „Цар-Самодержець“, говорив Бутурлін, „всіх милає, але нікому не присягає“. „Як це таке?“ — стали між собою пере-

шпитуватися старшини. „Хібаж віддатися цареві на ласку та неласку; таж польський король присягає своїм підданим зберігати права та привілеї станів“.

Один за одним стали вони тоді виходити з церкви. За ними потягнув і закрунений гетьман на нараду зі старшинами.

Важке воєнне положення на казувало не зривати зовсім переговори, тимбільше, що й царський посол пішов на деякі уступства. Просив козаків тепер присягнути та рiвночасно вислати послів на переговори до Москви для уложення докладних пунктiв, що управильноувалиб відношення України до Московщини.

Опозиція проти Москви по всій Україні та московські переговори.

Цей перший конфлікт поміж Україною та Москвою в Переяславі скріпив ще й опозицію проти Московщини. Цілі полки відмовлялися присягати цареві; протимосковську опозицію серед козацтва очолював лицарський полковник Богун, Митрополит та вище духовенство таки прями ігнорували Переяславську Угоду. „Гетьман з козаками міг собі узяти зверхність царя, однак я, митрополит, та мої духовні жіємо під церковним правом та ніякого царя не признаємо“ — відповів митрополит московському воеводі, що згодом прибув до Києва.

Опозиція проти Москви зробила м'ягчим московський уряд при переговорах з гетьманською делегацією та так звані Мартові Статті, списані в Москві поміж царським урядом та гетьманським, давали Україні доволі права, включно аж до права вести власну заграничну політику. Проте в Мартових Статтях лишилось багато неясностей, які згодом давали царському урядови змогу обмежувати крок за кроком державні права України через самовільне поясню-

вання. Мартові Статті, уложені поміж українцями та москвинами в березні 1654, це властива Переяславська Угода України з Москвою. Їх неясність стала теж джерелом неясности в історичній науці на питання, — чим властиво ставала Україна у відношенні до Москви по Переяславській Умові: Була вона самостійною державою, сфедерованою тільки з Московщиною, автономічною провінцією, чи протекторатом? Це питання стало важливим 1917 року, по вибуху Російської Революції, коли Українська Центральна Рада увійшла в переговори з демократичним російським урядом, щоб повернути права України, нарушені царатом.

Може ніяка наука не є так натягана політичними інтересами одної чи другої сторони, як саме історична наука. Тому теж на справу Переяславської Угоди інші погляди українських істориків та безсторонних російських вчених, а знов інші таких російських істориків, що хотіли поневолення України. Всі російські історики й царські реакціонери та демократи, що не хотіли випустити України спід московської опіки, були тої думки, що в Переяславській Угоді Україна ставала частиною Московщини, а дістала тільки від царя, в дорозі добровільної царської ласки, автономію, яку цар міг відкликати, коли хотів. Таких поглядів були не тільки царські історики реакціонери, але теж демократи, як Струве та Одиєнц. Були теж між росіянами вчені, що дивилися на цю справу безсторонно. До таких належав проф. Сергієвич, який був поглядю, що по Переяславській Умові Україна лишалася далше самостійною державою, злученою з московським царством тільки союзною умовою міжнародного значіння. До поглядів цього поступо-

ОЛЕКСА РЕМЕЗ

ЧАЙКА
(Оповідання)

7)

Я поспішив відкланятися. З того часу ми майже щодня за чимось забігали до сусідки, то за мiтлою, то за сiрниками, то за чорнимол; відтак, те все занесли назад. Так поволеньки наші завітання ставали довші, ми трошки обiзв'язали, заводили балачки. До літа ми вже на стiльки зблизжилися з сусідкою, що вже обидва разом заходили до неї вгості, відпроваджували її рано до бюра, по полудні — з бюра домів, ходили з нею на прохід, до театру, — словом, як то кажуть, познайомилися на добре.

Чайка мала двацять років; в неї не було ні батька ні матері. Зiсталася десятилітною сиротою по смерті батька, провінційального почтового урядника; мати вмерла ще перед тим. До сімнадцятого року ви-

повнив собою цілу кімнату, як сміхненними очима і шромовляла поважно і переконано: — „Обидва маєте рацію“... і ми їй вірили, що обидва маємо рацію і втихомирювалися. Часом ми починали дурити, виправляти штуки: Дрозд кукривав, кудкудавав, гегав, я гавкав, заводив по котячому, ржав, мекекекав, — в хаті здійманся гамір менажерії. Кожний з нас старався переїти один другого в штуках та вигадках, аби більше розсмішити Чайку, аби ще ясніше стало в хаті від її усміху. Не раз ми згадували перші хвилі нашого знайомства, всі заходи, яких ми з Дроздом вжили, аби навязати і піддержати знайомість з Чайкою, пригадували всі докладности, і тоді в Чайкиній кімнаті лунало таке голосне тріо реготу, що аж шибі дзвеніло від гукку. Так минали нам довгі осінні вечорі. Коли було вже занадто пізно, а ми обидва не показували найменшого бажання вноситись з Чайкиною кімнатою, — вона брала нас за плечі й витручувала легенько з хати.

Взаємини наші ставали щодраз тісніші; ми вже були на ти-

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Пам'ятник героям, поляглим в теперішній війні за Америку.

Рисунок, (не фотографічна знімка, а вільноручний рисунок), який містить з тим дописом, представляє вигляд ново-будованого пам'ятника, який стоїть на малій трикутній площі при 10-тій вулиці і 2-гій евні в Нью Йорку, напроти найстаршої американської церкви Св. Марка. Збудовано цей пам'ятник за ініціативою українсько-американських ветеранів першої і другої війни та ньюйоркської Організації Родичів при матеріальній допомозі українських організацій, як світських так і церковних і нашого патріотичного громадянства з Нью Йорку та околиць.

Відслонення і посвячення пам'ятника відбудеться вже в наступну неділю, 25-го червня, після такого порядку: — рано в українських церквах Богослуження за щасливу побіду...

(Докінчення з сторони 2-гої)

Вого російського історика наближені погляди українських істориків. Проф. Лашенко майже відкрито приймає погляди проф. Сергієвича, що поміж Україною та Московією 1654 була зроблена тільки союзна умова. Більшість однак є того погляду, що Україна й по 1654 році лишалася повною державою, але під опікою або під протекторатом Московщини.

Проте є таке загальне переконання, що Україна на Козацькій Раді в Переяславі увійшла під протекторат Москви, зберігаючи за собою всі права самостійної держави. Та скорі вяснилось, що московський цар не хотів записягнути Україні її державних прав не тільки тому, що він «самодержавець», але також тому, що Московщина не думала дотримувати торжественних приречень — не порушувати вольностей України. Саме тому вона порушувала їх день за днем, з року на рік, аж довела до повного поневолення українського народу; поневолення національного та поневолення соціального. А це довело до того, що з української держави Богдана Хмельницького не лишилося по 150 роках й сліду.

дорогу вулицями міста при звуках музики. В годині 3-тій по полудні цілий святочний похід вставляється кругом пам'ятника з відповідним віддаленням. На знак військової сурми, всі прапори оточують пам'ятник. І знов голос військової сурми дає знати на відслонення пам'ятника і вивішення американського прапора, що виконують американські воїки, спеціально призначені до цієї церемонії; в тім часі Український Хор під проводом проф. Онуфрика співає американський гимн. По тім слідує торжественне посвячення пам'ятника, чого доконає ігумен української греко-католицької церкви св. Юрія в Нью Йорку, о. М. Марків з тим же хором. Після посвячення будуть промови визначних американських і українських людей, як: заступник посадика міста, сенатор Коглін, конгресмен Клайн, пані Клявдія Олесницька, асєблман С. Ярема, ректор церкви св. Марка Мекавой, Роман Слободян, головний касієр У. Н. Союзу, амер. суддя, командир Американського Легіону Джеймс Стувард, заступник комішюнера парків Мозес та інші. Святочним закінченням церемонії буде промова пароха укр. прав. церкви св. Володимира при 14-тій вулиці в Нью Йорку о. Льва Весоловського, а молитву „Боже Великий Єдиний“ відспіває хор цієї церкви під проводом свого проф. С. Голутика. Описая подяка від Комітету Будови Пам'ятника представницею цього Комітету, п. К. Джорджія; закінчить свято Хор укр. прав. церкви українським національним гимном „Ще не вмерла Україна“.

В часі походу, з вежі цієї найстаршої американської церкви св. Марка, напроти якої стоїть цей пам'ятник, двомі П розноситимуть з Нью Йорку звуки українських національних та стрілецьких пісень.

Комітет Будови Пам'ятника, щиро запрішує до участі у святочнім поході та посвяченню його всі українські національні організації з Нью Йорку і околиць, з прапорами і відзнаками, всьо наше жіноцтво і дітвори в народних строях, які в поході будуть творити окремий відділ для його окраси. Ходить про це, щоби серед моря різних національностей в тій найбільшій в світі Метрополії, якою саме є місто Нью Йорк, ми українці показали себе гідними свого походження і такими-ж американськими громадянами.

Щодо коштів будови цього пам'ятника, то точний звіт в тій справі буде виданий окремою брошуркою, коли стане на це фондів, або буде поміщений в українській пресі. Беручи загально вже з розходами самої адміністрації будови, злученої з коштами уладження святочного походу, посвячення а також докінчення першого пам'ятника, поставленого перед двома роками в Томкін Сквер Парку при 9-тій вулиці і евні А в Нью Йорку, то на те все потрібно було фондів в сумі поверх три тисячі доларів. А зібрано досі \$2,600.00. Наші ветерани, як самі вони висловлюються, трохи перерахувалися. Вони були певні, що на многочисельну українську громаду в Нью Йорку чейже знайдеться бодай три тисячі громадян, котрі на їх поклик відгукнуться і зложать по одному долюру, як жертву на будову цього пам'ятника; та на жаль, надії ветеранів трохи їх завели і тому будуть змушені просити контрактора продовження реченця заплати.

Та якби воно не було, Комітет Будови Пам'ятника все ще верить, що наше громадянство не оставить безрадними тих, що на різних бойових фронтах

ВАША ІНВАЗІЯ!

ЩО ВИ В ЦІЙ СПРАВІ РОБИТЕ?

Починаючи від генерала Бредлі, котрий веде інвазійні полки на землі, кожен американський вояк, без огляду на його рангу й становище, стоїть віч-на-віч з брутальним, окаянним а спосібним ворогом. Та ця інвазія шойно почалася; наших воєвників жеде ще важке і криваве завдання — таке завдання, до якого наші вояки мусять насталити всю свою відвагу, а з нею мусимо ми виявити всю нашу віру в кінцеву перемогу.

Ця віра буде виставлена на пробу не раз і не два вчасі цієї інвазії: чи в завзятій борні, чи в софанню, чи навіть у хвилиній поразці. Вам треба розуміти, що вчасні перемоги звичайно викликають ще

завзятіший опір огірченого ворога. Опір стає тимбільше розпучливий, чим страшнішою стає йому перед очима мареву його загибелі. Вам треба зберігати цю віру в день і в ночи, в часах тривоги й у днях слави.

Ви не маєте як виявити Ваше зрозуміння цього, на що ВОНИ наразомі, не день, не тиждень, а може й цілі місяці. Але одно Ви МОЖЕТЕ зробити: Ви можете підтримати наскок кожним долюром, який лише Вам удасться відложити! Нехай ці бонди, які Ви купете вчасі цієї найбільшої ударної кампанії будуть мірилом Вашої віри в їхню невідкличну перемогу!

Купуйте Ваші Бонди Інвазії сьогодні!

Подивіться, що то купується за Ваші бонди. Відвідайте (щільним вступом) Виставу „ВОЄННА ЗБРОЯ“ в Централ Парку в Нью Йорку, від 11. рано до 11. ввечір.

Це місце присвячує ліжка організацій патріотичних ньюйоркських бізнесменів для

WAR FINANCE COMMITTEE FOR NEW YORK

ВИПОВНІТЬ ЦЕ! ВИШЛИТЬ ПОШТОЮ або ЛОРУЧИТЬ це... ТЕПЕР

Official purchase form for War Finance Committee for New York, Fifth War Loan. Includes fields for name, address, and payment method.

НОВІ УСПІХИ АЛІАНТІВ В ІНДІ.

КЕНДІ (Сейлон). — Наступ британських військ у східній Індії відпер японські війська від міста Мао Сонганг на дорозі з Когіми до Імпалу. Ворог відступив на 17 миль.

давали собі раду за смертю, яка не раз і не два заглядала їм в очи. Нині більшість з тих наших ветеранів є майже інвалідами, які чудом спаслися від смерті, а поставили цей Пам'ятник своїм товаришам по зброї, котрі згнули героїською смертю за кращий лад у світі.

Українці! Приходьте і приїжджайте громадно до Нью Йорку, та ставайте в ряди святочного походу і посвячення того Пам'ятника!

ЗА КОМІТЕТ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА В НЬО ЙОРКУ: Мих. Першин, предс.; Волод. Волощук, касієр; Мартин Мелетич, укр. секр.; Вас. Чосник, секр. англ. мови.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

слати на адресу: UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA P. O. Box 721, Church St., Annex, New York 8, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

УВАГА! ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛУБ

„ПІВРІЧНІ ЗБОРИ“ в Україніському Народнім Домі, 214-216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J. В СУБОТУ, 24. ЧЕРВНЯ (JUNE 24, 1944) в годині 7:30 ввечером

По зборах ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА, змінні напінки, смачна перекуска! Ви, Члени! Не омийте цих зборів — важкі з рідких причин! Прийдіть громадно зі своїми друзями та знайомими, аніж і їх в члені Клубу. Цей рік запишеться в історії найбільш рихальшим судобнім країн — в державного проводу та устрою.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

УВАГА! СКРЕНТОН, ОЛИФАНТ І ОКРУГА!

СТАРАННЯМ УСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ ЗО СКРЕНТОНУ, ОЛИФАНТУ ТА ІНШИХ ПОБЛИЗЬКИХ МІСЦЕВОСТЕЙ відбується

З нагоди 50-ліття У. Н. Союзу ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

ГОСТИНОЮ В НЕДІЛЮ, 2. ЛИПНЯ (JULY 2, 1944) В УКРАЇНСЬКІЙ ПАРОХІЯЛЬНІЙ ШКОЛІ на Ривер Стріт ОЛИФАНТ, ПА.

Початок концерту й гостини в год. 2. пополудні. У концертній програмі візьме участь місцевий Олифантський хор під управою диригента Л. Сорочинського. Від головного уряду У. Н. Союзу будуть промовляти головний секретар Д. Галичанин по українськи, а заступник головного предсідника Г. Герман по англійськи. Шановні Члени й Члениці У. Н. Союзу! Постарайтесь відсвяткувати Золотий Ювілей нашої організації гідно й достойно. Це ми зробимо, коли на це ювілейне свито прийдемо не тільки самі, але ще й запроємо всіх наших свідомих громадян з Олифанту та околиці. Ювілейний Комітет Округи Олифант й Скрентон.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—Bryant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При переносенню до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтід Стейтс Емплоймент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обидва посвідки.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ

ДО ФАБРИКОВАННЯ СТАЛЕВИХ ПЛИТ РОБІТНИКІВ — SHEET METAL LAYOUT ЦИЛИЙ ЧАС, АБО КІЛЬКА ГОДИН

Вправлених, або не вправлених

ДОБРА ПЛАТНЯ

Постійна праця — Досить овертайм

Знамениті робітничі умовини

Потрібно Посвідки Звільнення

Голоситесь:

L. O. KOVEN BRO., Inc.

Paterson Plank Rd. & Franklin St. JERSEY CITY

DOVER BOILER & PLATE FABRICATORS Dover, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої воєнної роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP. 591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ

Дістануть харч і уніформи Цілий час або частину

ПОМИВАЧІ ДИШВАШЕРЗ ПАТВАШЕРЗ

ПОРТЕРИ на день і ніч

Мусять говорити по англійськи Бонуси — платні вакації

Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях мусять принести звільнення

SCHRAFFT'S ГОЛОСИТЬСЯ ЦИЛИЙ ДЕНЬ

56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

АБО ГОЛОСИТЬСЯ 5-8 ГОДІ ВЕЧІР

1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ПОТРІБНО РІЗНИКА І ПОМІЧНИКА

Стала праця в різниці

Робітники у воєнній індустрії мусять мати посвідку звільнення

CHARLES MILLER CO.

5th ST. and N. Y. S & W. R. R. (near Tomnele Ave.) NORTH BERGEN, N. J.

Чоловіка при ляді нічно

\$10 ЗА НІЧ

5 або 6 ночей

HARBOR VIEW DINER

9229 — 4th Ave., Bklyn., N. Y.

ХЛОПЦІВ у робітничій віні молодих мужчин

легка фабрична робота в початку \$22 і вище

VIVIAN ALLIED

110 W. 27th St., N. Y. C.

ЛАЙСЕНСОВАНОГО ФАЕРМАНА

Досвідченого при автодільних

Посвідка звільнення потрібна

CHARLES MILLER CO.

5th ST. & N. Y. S. & W. R. R. (near Tomnele Ave.) NORTH BERGEN, N. J.

ПОРТЕРА — БЕЙСМЕНТ

\$24 — ІДЖЕННЯ

Голоситесь в Ілліноїра

HOTEL MARTINIQUE

Broadway & 32nd St., N. Y. C.

ПОРТЕРІВ

\$13.75 тижнено

Години 6, вечір до 2, рано, Недалі відійти. Голоситесь в 6, вечір до: Room 503, 350 Fifth Ave., N. Y. City.

ДОМАШНОГО РОБІТНИКА

Window Cleaner — Housemen

Добра плата

Бачте Miss Hurst

Hotel Gramercy Park

Lexington Ave & 21st St., N. Y. C.

Портера для Кафетері

Голоситесь у W C S A

270 Fairmount Ave.

Jersey City, N. J.

ПЕРШОРЯДНОГО МАШИНІСТІ І ТОКАРЯ

до воєнної роботи з повною гарантією

Прідержується W M C права

BROOKS EQUIPMENT CORP.

4625 Park Ave.

UNION CITY, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНКИ КІЛЬКА-ГОДИННА ПРАЦЯ

РОБІТНИЦІ В ПЕНТРІ

РОБІТНИЦІ В КУХНІ

11 рано до 3 попол.

5 попол. до 9 вечер

5 днів

SCHRAFFT'S

56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ДІВЧАТ

до роботи ручногого білля

стала посада і добра платня

EMMA A. MALOOF INC.

444 Madison Ave., N. Y. C.

ОПЕРЕЙТОРОК

досвідчених у шиттю

стало: добра платня

H. Weinstock Co., 101 W. 37, N. Y.

ОПЕРЕЙТОРОК

досвідчених і без досвіду

при жіночих петиковах

добра платня на початку

HECHBEL UNDERGARMENT CO.

39 E. 30th St., near Madison Ave.

ПОТРІБНО ОПЕРЕЙТОРОК

на Singer Sewing Machine

робота при частях; стала праця

і добра платня

Wilshire Clothes Co.

102 W. 11th St., N. Y. C.

ДІВЧАТ І ЖІНОК

до фабрики в Бронкс

відліл накування

добра платня

жителів Бронксу волеімо

Plymouth Rock Provision Co.

1560 Boone Ave. bet. 172 & 173rd St.

ОПЕРЕЙТОРОК елевейторами

Таких, що носять одиниці 12 до 14

Присмі робітничі умовини

Голоситесь у Miss Richardson

Hotel Wyndham

42 W. 58th St., N. Y. C.

ЖЕНЩИН ЧИСТИНИ ОФІСИ

Добра платня, недалі відійти, год. від 6, веч. до 1, рано. Зголошуйтесь

Кіната 503, 350 Fifth Ave., N. Y. City. at 6 P. M.

ПОТРІБНО — чоловіка з жінкою — літом або на заїдані, варити промислові дим, робити в городі; троє в родині, Нью Джерзі 30 миль від міста Нью Йорку, близько залізничі; дуже добрі умовини. Голос. 90 Forrest St., Jersey City, Delaware 3-6400

Чембермейдс

Добрі роб. умовини. Бачте ганкїпера

Hotel Algonquin

59 W. 44th St., N. Y. C.

ОПЕРЕЙТОРОК елевейторами

Таких, що носять одиниці 12 до 14

7 виміть лиця, мочу

Присмі робітничі умовини

Голоситесь у тайкїпера

Hotel Park Crescent

87th St. & Riverside Drive, N. Y.

ЖІНОК

до загального чищення

30 ц. на годину

Голоситесь Personnel Office

2nd floor balcony

SAKS — 34th

Broadway at 34th St., New York

ЧЕМБЕРМЕЙДС

Добра платня

Бачте Miss Hurst

HOTEL GRAMERCY PARK

Lexington Ave & 21st St., N. Y. C.

Дівчини при ляді

і bus girl

до кафетері

Голоситесь у W C S A

270 Fairmount Ave.

Jersey City, N. J.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

Custom Made Persian Lamb Coats

Хоч це виглядає не льогічно, то фактом є, що початок літнього сезону є добром порою подумати про зимові футра. Наприклад, у Михайла Туранського тепер знаходиться один з найкращих у цілмі місті вибір шкірок PERSIAN LAMB — з цих шкірок тепер виробляється чудові PERSIAN LAMB футра.

Розумні жінки знають, що тепер найліпша пора прийти до Михайла Туранського замовити футро. Можете вибрати собі жмуток шкірок, моду котра вам пасує і через літні місяці ваше футро буде вироблене до ваших індивідуальних вимагань. Коли прийде зима, ви будете мати чудове CUSTOM MADE PERSIAN LAMB футро.

Вступіть сьогодні і переконайтеся, що у МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО купується З ДОВІР'ЯМ

MICHAEL TURANSKY 350 Seventh Ave., New York City

Between 29 & 30 Sts. Lackawanna 4-0973

НОВІ ГОДИНИ: ● Отворено шодня до 5. год. ● Починаючи 3. червня Замкнено в суботу.

В понеділок, 3. липня, замкнено цілий день.

КОНКУРС! Українська Греко-Кат. Парохія Пр. Діви Марії в Мініаркс, Іл. пошукує кваліфікованого ДЯКОВЧИТЕЛЯ, котрий проведи би знаменито українську диточу школу, був добрим директором церковного хору, улаждавав концерти і представлення. Платня після умови. Мешканця готове. В інформаційних справах истовно чи особисто треба голоситесь на поштову адресу секретаря парохії: MIKE GURNAK 327 Helen St., McKees Rocks, Pa.

ПІВАЙТЬ СІМ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛЮДЖІВ на 10 Рекордах Альбом п. н. „ПОСЛУХАЙТЕ, ЯК СПІВАЄ УКРАЇНА“ Українського Хору під упровадою проф. О. КОШНИЦЯ вже можете набути в Сурмі. Ціна \$10.50. З пересилкою і жинкечкою зисломом до всіх пісень \$11.75. Наклад не великий, радимо як найскорше замовити. Пішіть: S U R M A 11 E. 7th St., New York 3, N. Y. Каталог всіх українських рекордів вислаємо даром. 121-6

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 690 S. 19 ST., NEWARK, N. J. Tel.: Essex 3-5066 Урядові години: Від 1 до 3 попол.; від 6 до 9 вечір. В недалі згідно з умовою.

Даром пробка ЗІЛЛЯ МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомаганія шлуночка й виробляють коштовні ліки й зела, а не найліпш полєкші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Мілертона, котрих не запарюється ні варить, а споживається в натуральній формі. По випитті пробки переконайтесь, як skutочно діють в недомаганях таких, як кваси шлуночка, гази, несправність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомаганія, котрі походять зо злого травлення. Щоби переконатися, пішіть по пробку.

Спеціальна Оферта по зникненні цінах. [] \$1.00 за 1 коробку Мілертону [] \$1.50 за 2 коробки Мілертону [] \$2.00 за 3 коробки Мілертону

Пітайте за зіллям Мілертон у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пішіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J. Single bottles \$1.00, 3 for \$2.50. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важкі лише при замовленні просто за головного офісу.

НА ПРОДАЖ ДІМ олю-фамілійний, фабрика, малий гараж, гарна околиця для малого бізнесу, близько парку і купеженого ставу. Коло дому переїздять 7 автобусових ліній. Не інформації пішіть: 11 Poplar St. Hudson Heights, Jersey City, N. J.

БИЗНЕСОВА НАГОДА Як що ви є у перевозному (Trucking) бізнесі та робите свої напрями, смарування і т. д., ось вам нагода дешеве набути трок смарована, оліву F & S приряди. Голоситесь BELLE 11-13 Poplar St., Hudson Heights Jersey City, N. J.

ПРОДАЮ ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САЛУНИ, ВУЧЕРНІ, ГРОСЕРНІ в ріжкого рода бізнеса. Полагаючи нотаріальні справи. Продаю ріжкого рода аскуруващо PETER BARTKIW Real Estate & Insurance Broker Notary Public 309 E. 14. St., New York, N. Y. Phone AL 4-8254

БОЛІНІГ

Рапи на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болочі ноги, флебітис (запалення жил), напухлі або болочі коліна чи кісточкі і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції. Лікує згрубіння лютки і мотисів. Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8:30 веч.; вівт. і п'ятн. від 1. до 6. веч.; в серед. і субот. від 1. до 5. веч. В недалі і снята нема урядових годин

Dr. L. A. BENLA 320 W. 86 St., New York City Близько Бродвею. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

\$150.00 ЦИЛИЙ ПОХОРОН і вище ОБСЛУГОВУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Заряджує погребани по \$150 ціні так низькій як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ й ОКОЛИЦЮ МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MEtrose 5-6577

РОСІЙСЬКА АРМІЯ ЗБІЛЬШУЄ ПРОЛОМ У ЛІНІІ МАНЕРГАЙМА.

ЛОНДОН. — Російський пролом у новій лінії Манергайма виносить уже тринадцять миль і сягає від Муолі до фінського заливу. Червона армія находитсь вже 10 миль від Віборгу.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖІНОК ЦІЛОДЕННА АБО ЧАСОВА РОБОТА 4 до 7 ГОДИН ДЕННО ДОБРА ПЛАТНЯ—СТАЛА ПРАЦЯ ДО ЗВИЧАЙНОГО ЧИЩЕННЯ В ОФІСОВИХ БУДИНКАХ І ГОТЕЛЯХ В МЕНІДЖЕН І БРУКЛІН. ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ Голоситесь денно до NATIONAL CLEANING CO. 9 W. 29th St., near 5th Ave. New York City

TARZAN AND HIS RANGERS DODGED AMONG THE DANCING SHADOWS, FIRING THE WHOLE TOWN.

Тарзан і його воєнки бігали в усіх напрямках, підпалюючи все місто.

Вони загнали горючі троки на магазини й збірники амуніції.

Вони знищили повзи ручни-ми гранатами.

„Тепер пора утікати... як мого жемо“, сказав нарешті Тарзан.

ТАРЗАН, ч. 993. Знищення.